

Kohort Araştırmaları

Kohort araştırmaları

Kohort araştırmaları, benzer özelliklere sahip bireylerden oluşan bir grubun araştırmaya dâhil edilmesi ve belirli bir zaman boyunca izlendikten sonra gruptaki bireylerde oluşan değişimlerin takip edildiği gözlemsel/ilişkisel araştırma türüdür.

Kohort araştırmaları

Bu araştırma tasarımında maruziyetin olduğu ve olmadığı gruplar arasında, yeni hastalık ya da diğer durumlara ilişkin yeni bilgilerin, vakalar üzerindeki gelişiminin nasıl bir farklılık gösterdiğini anlamak üzere kohortun tümü izlenmektedir.

Kohort araştırmaları

Kohort araştırmalarında, araştırmacı tarafından yeni ortaya çıkan vakaların (**insidans**) kaydı tutulmaktadır. Bu nedenle kohort araştırmaları; çözümleyici, longitudinal ve maruziyetleri farklı olan gruplarda bulunan bireylerdeki insidans oranlarını karşılaştıran araştırmalardır.

Kohort Araştırma Tasarımları

Kohort araştırmaları zamana göre prospektif ve retrospektif olarak sınıflandırılmaktadır.

Prospektif Kohort Araştırması

Prospektif kohort araştırmaları, toplumdan seilen sağlıklı bireylerin, etkene maruziyetlerine göre alt kategorilere ayrıldığı ve uzun bir süre boyunca sağlık durumlarındaki değişimlerin ileriye dönük olarak incelendiği araştırmalardır.

Prospektif Kohort Araştırması

Bu araştırmalardan elde edilen sonuçlar; kohort içindeki maruziyet kategorilerine göre ya da kohortun tamamının etkene maruz kaldığı varsayılarak genel popölasyon ile karşılaştırılması yolu izlenerek elde edilmektedir.

Retrospektif Kohort Araştırması

Retrospektif kohort araştırmaları, araştırmanın yapıldığı zamandan daha geçmiş bir zamanda oluşturulan kohortun belirli bir zaman süresince maruziyet ve hastalık açısından ileriye dönük olarak izlendiği tasarımlardır. Bu araştırmalar önceden tutulmuş kayıtlara dayalı olarak yürütülür.

Kohort Araştırmalarının Aşamaları

1. Kohortun Oluşturulması

Kohort araştırmalarının ilk aşaması, kohort grubunun oluşturulmasıdır. Kohortun seğiminde biręok faktör rol oynamaktadır.

En önemli etmen ise seğilen kohortun araştırılan hastalık için risk grubu olup olmadığıdır.

1. Kohortun Oluşturulması

Kohort seğiminde rol oynayan ikinci önemli nokta kohortun içinde maruziyeti olan ve olmayan grupların, hatta mümkünse farklı düzeylerde maruziyet gruplarının bulunmasıdır.

1. Kohortun Oluşturulması

Maruziyeti derecelendirmek maruziyet ve hastalık arasında bir ilişki bulunduğunda sonucun güvenilirliğinin yüksek olması için önemlidir.

1. Kohortun Oluşturulması

Bazı durumlarda ise bütün bir kohortu izlemek yerine, maruziyete göre iki alt kohort grubu seçilerek izlenmesi önemlidir.

Bazı durumlarda kohort hasta bireylerden oluşturulur ve bazı spesifik sonuçlar ortaya çıkana kadar izlenir. Bu aşamada bireyleri kohorta, dahil etme ve hariç tutma kriterleri belirlenmektedir.

2. Kohortun İzlenmesi

Kohorta karar verildikten sonra hastaların izlemi sırasındaki önemli noktalar; kohortun hangi tarihten başlanarak ne kadar süreyle izleneceği, maruziyetin nasıl tanımlanacağı, kohorttaki hastaların maruziyet durumu ve ortaya çıkan vakaların nasıl saptanacağı, vakalara nasıl tanı koyulacağını belirlenmesini kapsamaktadır.

2. Kohortun İzlenmesi

Vakaların saptanmasında tüm vakalar için aynı tanı kriterleri kullanılmalıdır, tanı kriterleri önceden belirlenmeli ve protokolde ayrıntılarıyla belirtilmelidir.

3. Verilerin Toplanması

Prospektif araştırmalarda veriler çeşitli kaynaklardan elde edilebilmektedir.

Kohort Araştırmalarında Veri Kaynakları;

Mevcut kaynaklardaki bilgiler (doğum, ölüm, hastane kayıtları vb.)

Kohort grubundaki bireyler

Kohort grubu bireyelerine başlangıçta ve izleme döneminde uygulanan fizik muayene, çeşitli laboratuvar testlerinin sonuçları

Kohort üyelerinin içinde yaşadıkları çevrenin çeşitli incelemeleri ile elde edilen bilgiler olabilmektedir.

4. Verilerin Değerlendirilmesi

Kohort araştırmalarında verilerin değerlendirilmesinde; izlem süresinin sonunda maruziyeti olan ve olmayan gruptaki vaka sayısı karşılaştırılmakta ve risk faktörüne maruziyetle; hastalık arasında bir neden sonuç ilişkisi olup olmadığı araştırılmaktadır.

Vaka – Kohort Araştırmaları / Yuvalandırılmış Vaka – Kontrol (Nested Case - Control) Araştırmaları

Daha önceden oluşturulmuş bir kohortun takibi ile belirlenen vaka ve kontrollere temellendirilmiş bir araştırma tipidir.

Araştırmacı belirli bir zaman takipten sonra etkene maruz kalan bireylerde hastalığa sahip olanları ve olmayanları belirler.

Vaka – Kohort Araştırmaları / Yuvalandırılmış Vaka – Kontrol (Nested Case - Control) Araştırmaları

Prospektif araştırmalar olması nedeniyle yuvalandırılmış vaka kontrol araştırmalarından Rölatif Risk ve Tahmini Rölatif Risk hesaplanabilmektedir.